

УДК 378.018
Порада О.В.
старш. викл. ЗНТУ

ДІЛОВА ГРА, ЯК ЗАСІБ АКТИВАЦІЇ ІНТЕРАКЦІЇ МІЖ ВИКЛАДАЧЕМ І СТУДЕНТОМ У ЗВО

Аналіз робіт сучасних науковців показує, що в умовах соціально-економічних і політичних зрушень в Україні і світі, загалом, найважливішим завданням вищої освіти є підготовка компетентного фахівця, який не лише володіє сукупністю професійних знань, практичних умінь і навичок, а виявляє здатність досягати поставленої мети в різних соціокультурних контекстах, що змінюються у відповідності до актуальних трендів професійного середовища. Саме тому важливим аспектом підготовки фахівця є формування навичок професійної самоактуалізації. Таким чином, для закладів вищої освіти (ЗВО) є важливим інтенсивний пошук нового в теорії та практиці професійної освіти і виховання, де особливої актуальності набуває інновація, активність та інтерактивність студентів.

Одним із методів інтерактивного навчання є ділова гра, використання якої в навчальному процесі ЗВО сприяє досягненню конкретних завдань, структуруванню системи ділових стосунків учасників, а також є засобом і методом підготовки й адаптації студентів до трудової діяльності та соціальних контактів.

Ділову гру розглядають як комплексну, багатофункціональну дію, у межах якої сполучено декілька взаємопов'язаних видів активності: аналіз і пошук розв'язання проблем, навчання, розвиток, дослідження, консультування, формування колективної діяльності.

Ділові ігри класифікують за часом проведення (ігри без обмежень часу, з обмеженням часу, в реальному часі); за оцінкою діяльності (гру кожного учасника оцінюють або ні); за остаточним результатом (ігри з жорсткими правилами та відкриті ігри); за завершальною метою (навчальні, пошукові, констатуючі); за методологією проведення (рольові, групові, імітаційні, організаційно-діяльнісні, інноваційні, ансамблеві); за сферою використання (промислові, дослідницькі, навчальні, кваліфікаційні); за призначенням (навчальні та дослідницькі).

Ділова гра, імітуючи окрему ситуацію, дає змогу розв'язувати конкретно сформульовані завдання та проблеми, розробляти методи розв'язання проблем. Вона має жорстку структуру і правила, її головною функцією є вироблення навичок та вмінь діяти у стандартних ситуаціях. Ділову гру використовують для засвоєння нового та закріплення старого матеріалу, вона дає можливість студентам зрозуміти і вивчити навчальний матеріал з різних позицій.

У вищому навчальному закладі застосовують різноманітні модифікації ділових ігор: імітаційні, операційні, рольові ігри, діловий театр, психо- і соціодрама.

Ми згодні з дослідниками, які зауважують, що застосування ділових ігор під час навчання у виші дає змогу максимально наблизити навчальний процес до практичної діяльності, врахувати реалії сьогодення, приймати рішення в умовах конфліктних ситуацій, відстоювати свої пропозиції, розвивати в учасників гри колективізм та відчуття команди, отримати результати за досить обмежений час.

Отже, використання ділових ігор в ході опановування студентами теоретичного матеріалу значно стимулює їхню навчально-пізнавальну діяльність, позитивно впливає на отримання нових професійних компетентностей й практичного досвіду, на розвиток мотиваційних, особистісних, ділових та інтегративних якостей, що є основою професійної самоактуалізації. Отже, ділові ігри є одним з засобів активації інтеракції між викладачем і студентом у ЗВО.